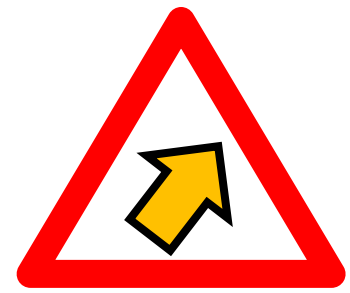

En sammanfattning av 2014

Varning för ökande brottslighet

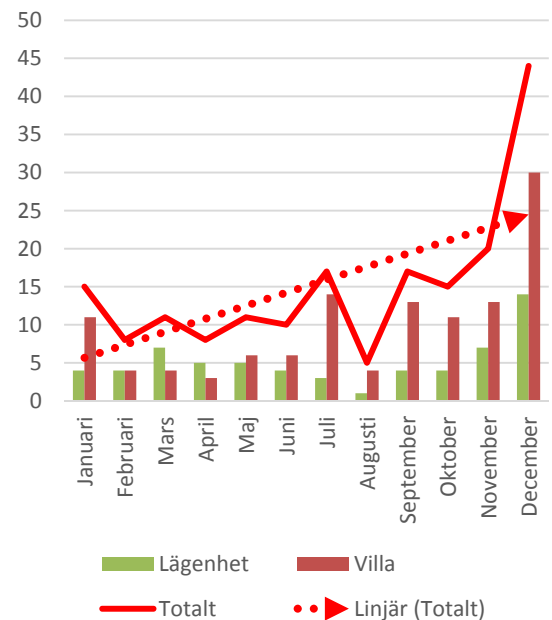
Botkyrka långt ifrån lagom — men genomsnittligt avseende bostadsinbrott.

I Sverige polisanmälde 0,5 procent av hushållen ett bostadsinbrott under 2013, varav 65 procent villainbrott och 35 procent lägenhetsinbrott. Under 2014 anmäldes 180 bostadsinbrott i Botkyrka, vilket motsvarar 0,5 procent av hushållen, varav 65,6 procent villainbrott och 34,4 procent lägenhetsinbrott. Antalet polisanmälda bostadsinbrott i Botkyrka har ökat med 12,5 procent under 2014, därför ligger vi nu på riksgenomsnittet, vilket vi anser är långt ifrån lagom.

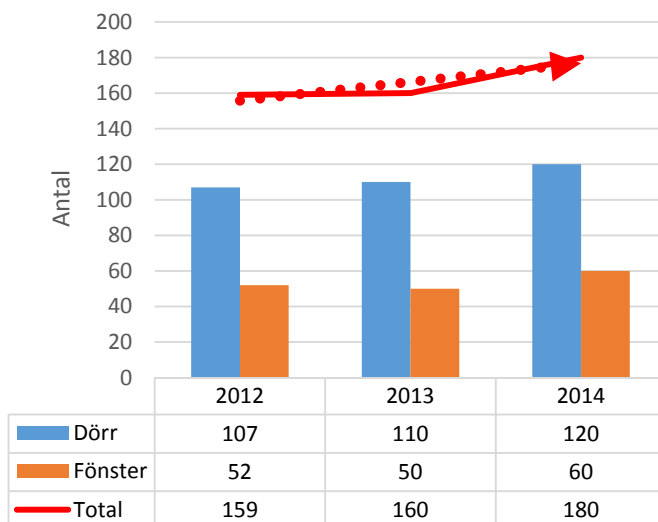
Tyvärr kan vi se en ökande trend både på lång och kort sikt. Norsborg, Tullinge och Alby har varit mest brottsdrabbat under 2014 medan Uttran, Grödinge och Hallunda har klarat sig bäst. Hushållen i Botkyrka består av 64 procent lägenheter och 36 procent villor (inklusive radhus), vilket innebär att risken för inbrott är 1 procent för villor och 0,3 procent för lägenheter.

Tjuvarnas inbrottsvägar har inte ändrats nämnvärt under åren, inbrott via en dörr är dubbelt så vanligt som genom ett fönster.

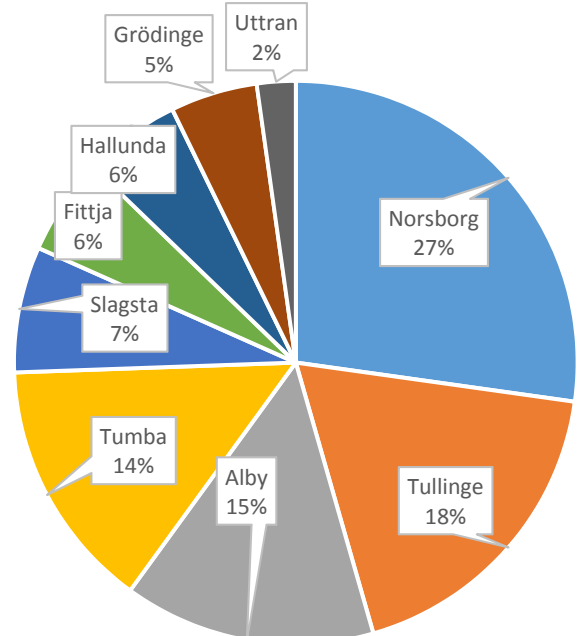
Antal bostadsinbrott i Botkyrka

Antal inbrott och inbrottsväg 2012-2014

Fördelning per område

Jag som har skrivit denna text heter Klas Nilsson och är ett av kontaktombuden i Tumba där jag är född och uppvuxen. Jag har studerat kriminologi vid Stockholms Universitet och är medförfattare till Säkerhetsboken. Nu skriver jag på två nya böcker varav en handlar om hur man kan skydda sin bostad mot inbrott.

Stort tack till huvudkontaktombud Kurt Hassel, inspektör Mats Backström och trygghetssamordnare Beyron Ahxner som har tillhandahållit uppgifter om bostadsinbrotten, som jag har analyserat och ligger till grund för denna text.

Tjuven bryter sig oftast in genom en dörr

92 procent av lägenhetsinbrotten har skett via lägenhetsdörren och 53 procent av villa-inbrotten har skett via en ytterdörr. På andra plats kommer fönstervägen. Inga mer spektakulära inbrottsvägar har observerats i Botkyrka under året som gått.

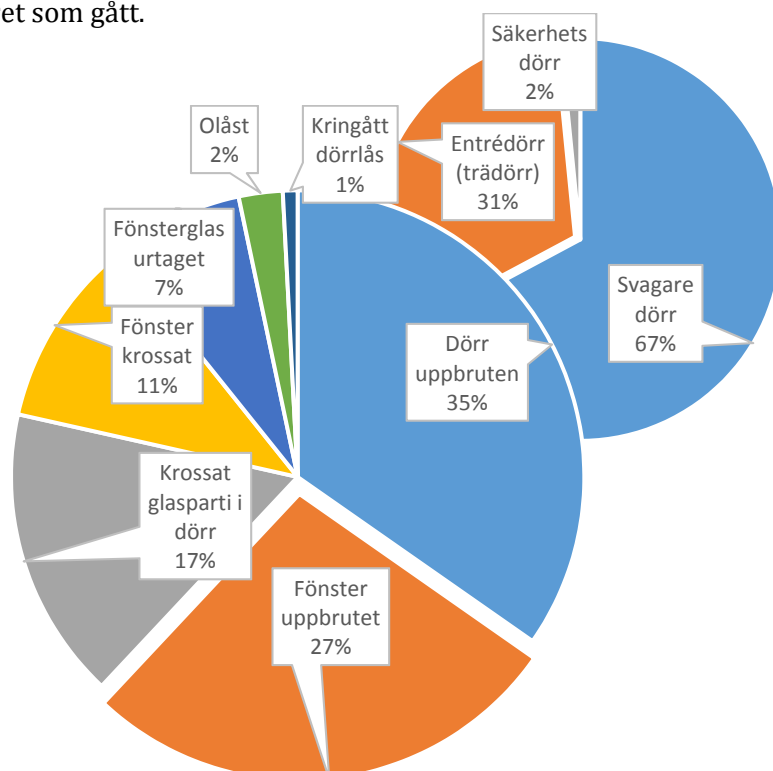
Villainbrotten

35 procent av villainbrotten sker genom att en **ytterdörr bryts upp**. Vanligast förekommande är dörrar med en svag konstruktion såsom altandörrar, garagedörrar och dörrar med glas. Därefter kommer vanliga entrédörrar av trä. Till ovanligheterna hör uppbrutna säkerhetsdörrar eftersom det är betydligt enklare att bryta sig igenom ett fönster i en villa än en säkerhetsdörr. Installera ett två meter långt brytskydd på samtliga ytterdörrar. Hittills har ingen dörr med hellångt brytskydd brutits upp, däremot har dörrar med kortare brytskydd brutits upp. Skaffa säkerhetsdörr nästa gång du byter dörr, undvik att ha oskyddade glaspartier i närheten av dörrlåset.

27 procent av villainbrotten sker genom att ett **fönster bryts upp**. Du kan förbättra inbrottskyddet genom att montera brytskydd på fönstren och installera fönsterlås.

Ett fönsterlås är bättre än låsbara handtag, eftersom det ger en extra regling (lås punkt) mellan fönsterbåge och fönsterkarm. Altandörrar bör ha låsbara handtag med en låscyliner på insidan. Totalt 28 procent av inbrotten sker genom att en **glasyta i fönster eller dörr krossas**, ofta för att kunna sträcka in handen för att öppna altandörren eller fönstret. Detta kan man skydda sig mot genom att installera en inbrottsskyddande film, polykarbonat eller laminatglas vilket är betydligt hemtrevligare än att ha galler för fönstren. Vid 7 procent av inbrotten har tjuvarna **tagit loss hela 3-glasrutan ur fönsterbågen** från utsidan. Detta kan man försvåra genom att skruva fast fönsterlisten med envägsskruv, eller limma fast fönsterrutan. Det har även hänt att fönster och dörrar stått olåsta och i något fall har tjuven manipulerat dörrlåset på något sätt för att bryta sig in. När man flyttar in i en ny bostad och hantverkarna är klara är det en god idé att byta lås. Jag rekommenderar lås med hakregel som förbinder dörrbladet med dörrkarmen i låst läge, samt kopieringsskyddade nycklar.

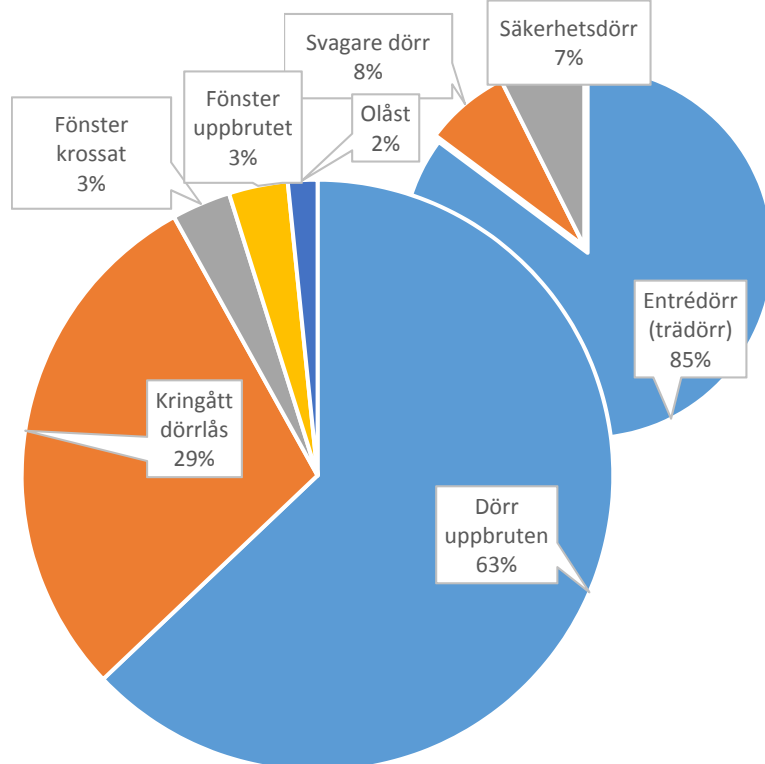
Endast 9 procent av villainbrotten skedde i ett hus med inbrottslarm. Även om inbrottslarm inte fysiskt förhindrar inbrott, har det en avskräckande effekt, eftersom inbrottstjuvar inte vill bli upptäckta och gripna. När larmet började tjuta avbröt 25 procent av tjuvarna inbrottet innan de fick med sig något stöldgods. Med fungerande grannsamverkan kan ett lokalt skrikande larm vara tillräckligt bra, särskilt om det även larmar husägaren. Man kan ha ett larm som är kopplat till en larmcentral för några hundra kronor i månaden, larmcentralen kan skicka ut en väktare som lappar ihop skadorna och tillkallar polis. Om det börjar brinna är det en stor fördel om man har ett brandlarm som är kopplat till en larmcentral.

Lägenhetsinbrotten

63 procent av lägenhetsinbrotten sker genom att en **dörr bryts upp**. Dörren är vanligtvis den enklaste vägen att ta sig in i en lägenhet, förutom fönster i markplan. Dörrarna som bryts upp är vanligtvis trädörrar, eller svagare balkong- och terassdörrar, men även några säkerhetsdörrar. Lägenhetsdörrar har i allmänhet ett brevinkast som kan utnyttjas för att komma åt vredet på insidan av dörren. 29 procent av inbrotten sker genom att **kringå låset** på något sätt, t.ex. sticka in armen eller ett verktyg genom brevinkastet för att öppna dörren från insidan. Detta kan man förhindra genom att sätta en kåpa över vredet eller montera en säkerhetsbrevlåda på insidan av dörren.

När lägenhetsfönster ligger i markplan är de precis lika utsatta för inbrott som i en villa. Men eftersom bara ett fåtal av lägenheterna i ett flerfamiljshus ligger i markplan är siffrorna ganska låga i statistiken. 6 procent av lägenhetsinbrotten sker genom att **ett fönster krossas eller bryts upp**. Glasytan kan precis som i en villa förses med inbrottskyddande film, polykarbonat eller laminatglas. Balkong- och altandörr samt fönster kan förses med långa brytskydd, låsbara handtag och fönsterlås. I något fall har man underlättat för tjuven genom att lämna en dörr eller ett fönster olåst.

Inbrottsförsöken

De misslyckade inbrotten som stannar vid ett inbrottsförsök drabbade 26 lägenheter och 27 villor. Vanligast var att tjuven gav sig på dörren (72 %) men avbröt efter att ha **brutit på dörren** (51 %), försökt **kringå låset** (9 %), **krossat glasparti i dörren** (6 %) eller försökt **borra upp låset** (4 %).

Näst vanligast var att tjuven ville ta sig in genom ett fönster (21%), men avbröt efter att ha **brutit på fönstret** (11 %), **krossat fönstret** (6%) eller **tagit ur 3-glasfönster** (4 %). Vid ett par tillfällen hade tjuven ställt upp en stege och förberett inbrott men inte fullföljt gärningen.

Vid ungefär hälften av inbrottsförsöken (49 %) vet man inte varför tjuven avbryter inbrottet. Men de vanligaste orsakerna som man tror sig veta är att **boende var hemma** (25 %), tjuven **gav upp** (11 %) vanligtvis en svåruppbruten säkerhetsdörr, **utlöst inbrottslarm** (8 %) vanligtvis i en villa eller att **potentiella vittnen dyker upp** (6 %) t.ex. en granne.

Skyddsåtgärdernas rätta plats

Skyddsåtgärder såsom larm och skalskydd (väggar, dörrar, glas, galler och lås) får allra bäst effekt när tjuven tvingas möta dem i rätt ordning. Larmets uppgift är att **upptäcka tjuven**, skalskyddets uppgift är att **fördröja tjuven** och polisens uppgift är att **gripa tjuven**. I många bostäder har tjuven obegränsad tid på sig att bryta sig in innan ett eventuellt larm utlöses och någon kan tillkalla polis. Den optimala lösningen är att larmet upptäcker tjuven innan tjuven har hunnit bryta sig igenom skalskyddet, som helst ska fördröja tjuven tillräckligt länge, för att polisen ska hinna till platsen och kunna gripa tjuven.

Stark belysning på tomten som aktiveras vid rörelse ökar chansen att upptäcka en tjuv i mörkret. Kameraövervakning förhindrar inte inbrott men kan visa hur inbrottet har gått till och underlättar för polisen att identifiera och gripa tjuvarna. Vid 31 procent av lägenhetsinbrotten och 4 procent av villainbrotten saknas brytmärken som bevisar att det har varit ett inbrott. I dessa fall kan det vara svårt att få ersättning på hemförsäkringen om det saknas vittnen eller kameraövervakning. Säkerhetsskåp förhindrar inte bostadsinbrott men kan förhindra att tjuven tar dina värdesaker. Stöldskyddsmärkning förhindrar inte heller inbrott men underlättar för polisen att hitta den rättmätige ägaren till stöldgodset.